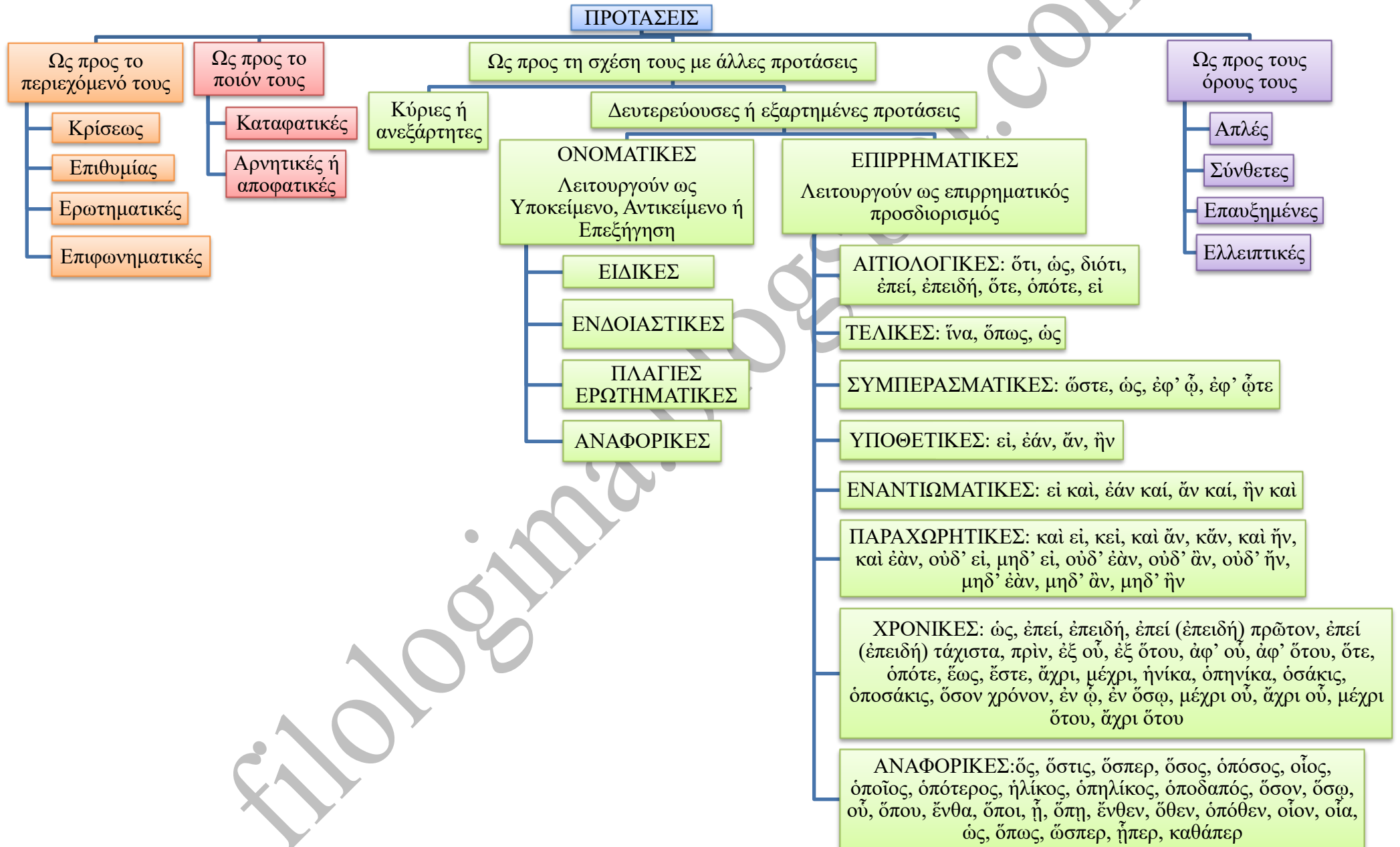

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Αιτιολογικές Προτάσεις		
Άρνηση	οὐ	μὴ
Εισαγωγή	ὅτι (αντικειμενική αιτιολογία) ὥς (υποκειμενική αιτιολογία) διότι, ἐπεὶ, ἐπειδὴ ὅτε, ὁπότε (αιτιολογία γνωστή)	εἰ (υποθετική αιτιολογία)
Συντακτική Λειτουργία	Επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας κυρίως σε ρήματα ψυχικού πάθους Επεξήγηση σε εμπρόθετο προσδιορισμό αιτίας	Υποκείμενο σε απρόσωπες εκφράσεις ψυχικού πάθους
Εκφορά	Οριστική (πραγματικό) Δυνητική οριστική = οριστική ιστορικού χρόνου + δυνητικό ἂν (αίτιο δυνατόν στο παρελθόν ή μη πραγματικό) Δυνητική ευκτική = ευκτική εκτός μέλλοντα + δυνητικό ἂν (αίτιο δυνατόν στο παρόν ή στο μέλλον) Ευκτική του πλάγιου λόγου = ὕστερα ἀπὸ ρῆμα εξάρτησης ιστορικού χρόνου (γνώμη υποκειμενική)	

Τελικές Προτάσεις	
Άρνηση	μὴ
Εισαγωγή	ἵνα, ὅπως, ὥς
Εκφορά	Υποτακτική (σκοπός προσδοκώμενος με βεβαιότητα) Υποτακτική + αοριστολογικό ἂν (σκοπός προσδοκώμενος υπό προϋπόθεση) Οριστική ιστορικού χρόνου (σκοπός ανεκπλήρωτος) Ευκτική του πλάγιου λόγου = ὕστερα ἀπὸ ρῆμα εξάρτησης ιστορικού χρόνου (σκοπός υποκειμενικός και αβέβαιος στο παρελθόν) Ευκτική = χωρίς εξάρτηση ἀπὸ ιστορικό χρόνο (έλξη ἀπὸ προηγούμενη ευκτική ή σκοπός υποκειμενικός)
Συντακτική Λειτουργία	Επιρρηματικός προσδιορισμός σκοπού κυρίως σε ρήματα κίνησης ή σκόπιμης ενέργειας Επεξήγηση σε εμπρόθετο προσδιορισμό σκοπού και κυρίως στα διὰ τοῦτο και τούτου ἔνεκα

Συμπερασματικές Προτάσεις		
Άρνηση	οὐ, εκτός εάν εκφέρονται με απαρέμφατο, οπότε δέχονται άρνηση μή	
Εισαγωγή	ὥστε, ὡς	ἐφ' ᾧ, ἐφ' ᾧτε
Εκφορά	Οριστική (πραγματικό αποτέλεσμα) Δυνητική οριστική = οριστική ιστορικού χρόνου + δυνητικό ἂν (αποτέλεσμα δυνατόν στο παρελθόν υπό προϋποθέσεις ή μη πραγματικό) Δυνητική ευκτική = ευκτική εκτός μέλλοντα + δυνητικό ἂν (αποτέλεσμα δυνατόν στο παρόν ή στο μέλλον υπό προϋποθέσεις) Ευκτική του πλάγιου λόγου = ύστερα από ρήμα εξάρτησης ιστορικού χρόνου (γνώμη υποκειμενική) Απαρέμφατο: • αποτέλεσμα ενδεχόμενο, υποκειμενικό • αποτέλεσμα επιδιωκόμενο ύστερα από ρήματα βούλησης ή σκόπιμης ενέργειας	Απαρέμφατο (προϋπόθεση, όρος ή συμφωνία) Οριστική μέλλοντα (προϋπόθεση, όρος ή συμφωνία)
Συντακτική Λειτουργία	Επιρρηματικός προσδιορισμός αποτελέσματος (πραγματικό) Επιρρηματικός προσδιορισμός αποτελέσματος ενδεχόμενου ή επιδιωκόμενου, όταν εκφέρονται με απαρέμφατο.	Επιρρηματικός προσδιορισμός όρου - συμφωνίας Επεξήγηση σε εμπρόθετο προσδιορισμό όρου - συμφωνίας

Υποθετικές Προτάσεις		
Άρνηση	μή	
Εισαγωγή	εἰ, ἐάν, ἄν, ἤν	
Εκφορά	εἰ + οριστική ή ευκτική ἐάν, ἄν, ἤν + υποτακτική	
Υποθετικοί Λόγοι	Πραγματικό	Υπόθεση = εἰ + οριστική οποιουδήποτε χρόνου Απόδοση = οποιαδήποτε ἐγκλιση
	Αντίθετο του πραγματικού ή Μη πραγματικό	Υπόθεση = εἰ + οριστική ιστορικού χρόνου Απόδοση = δυνητική οριστική ή απρόσωπο ρήμα / απρόσωπη έκφραση σε παρατατικό + απαρέμφατο ή ἐβουλόμην / ἔμελλον / ἐκινδύνευσα + απαρέμφατο
	Προσδοκώμενο	Υπόθεση = ἐάν, ἄν, ἤν + υποτακτική Απόδοση = οριστική μέλλοντα ή μελλοντική έκφραση (οριστική ενεστώτα ή αορίστου ή παρακειμένου, δυνητική ή ευχετική ευκτική, προστακτική, απρόσωπο ρήμα + τελικό απαρέμφατο, ρηματικό επίθετο σε -τος ή -τέος, ενδοιαστικές ή τελικές προτάσεις)
	Αόριστη επανάληψη στο παρόν ή στο μέλλον	Υπόθεση = ἐάν, ἄν, ἤν + υποτακτική Απόδοση = οριστική ενεστώτα ή γνωμικός αόριστος
	Απλή σκέψη του λέγοντος	Υπόθεση = εἰ + ευκτική Απόδοση = δυνητική ευκτική ή οριστική αρκτικού χρόνου ή προστακτική ή δυνητικό απαρέμφατο
	Αόριστη επανάληψη στο παρελθόν	Υπόθεση = εἰ + ευκτική επαναληπτική Απόδοση = οριστική παρατατικού ή υπερσυντελείκου ή δυνητική οριστική αορίστου
Συντακτική Λειτουργία	Επιρρηματικός προσδιορισμός προϋπόθεσης	

Εναντιωματικές Προτάσεις		
Άρνηση	μή	
Εισαγωγή	εἰ καί, ἐάν καί, ἄν καί, ἦν καί	
Εκφορά	Πραγματικό	Εναντιωματική πρόταση = εἰ καί + οριστική οποιουδήποτε χρόνου Κύρια πρόταση = οποιαδήποτε ἐγκλιση
	Αντίθετο του πραγματικού ή Μη πραγματικό	Εναντιωματική πρόταση = εἰ καί + οριστική ιστορικού χρόνου Κύρια πρόταση = δυνητική οριστική ή απρόσωπο ρήμα / απρόσωπη ἐκφραση σε παρατατικό + απαρέμφατο ή ἐβουλόμην / ἐμελλον / ἐκινδύνευσα + απαρέμφατο
	Προσδοκώμενο	Εναντιωματική πρόταση = ἐάν καί, ἄν καί, ἦν καί + υποτακτική Κύρια πρόταση = οριστική μέλλοντα ή μελλοντική ἐκφραση (οριστική ενεστώτα ή αορίστου ή παρακειμένου, δυνητική ή ευχετική ευκτική, προστακτική, απρόσωπο ρήμα + τελικό απαρέμφατο, ρηματικό επίθετο σε -τος ή -τέος, ενδοιαστικές ή τελικές προτάσεις)
	Αόριστη επανάληψη στο παρόν ή στο μέλλον	Εναντιωματική πρόταση = ἐάν καί, ἄν καί, ἦν καί + υποτακτική Κύρια πρόταση = οριστική ενεστώτα ή γνωμικός αόριστος
	Απλή σκέψη του λέγοντος	Εναντιωματική πρόταση = εἰ καί + ευκτική Κύρια πρόταση = δυνητική ευκτική ή οριστική αρκτικού χρόνου ή προστακτική ή δυνητικό απαρέμφατο
	Αόριστη επανάληψη στο παρελθόν	Εναντιωματική πρόταση = εἰ καί + ευκτική επαναληπτική Κύρια πρόταση = οριστική παρατατικού ή υπερσυντελικού ή δυνητική οριστική αορίστου
Συντακτική Λειτουργία	Επιρρηματικός προσδιορισμός εναντίωσης (πραγματικό)	

Παραχωρητικές Προτάσεις		
Άρνηση	μὴ	
Εισαγωγή	όταν εξαρτώνται από καταφατική πρόταση: καὶ εἰ, καὶ ἐν, καὶ ἄν, καὶ ἤν, καὶ ἐάν όταν εξαρτώνται από αρνητική πρόταση: οὐδ' εἰ, μηδ' εἰ, οὐδ' ἐάν, οὐδ' ἄν, οὐδ' ἤν, μηδ' ἐάν, μηδ' ἄν, μηδ' ἤν	
Εκφορά	Πραγματικό	Παραχωρητική πρόταση = καὶ εἰ, καὶ ἐν, οὐδ' εἰ, μηδ' εἰ + οριστική οποιουδήποτε χρόνου Κύρια πρόταση = οποιαδήποτε ἐγκλίση
	Αντίθετο του πραγματικού ή Μη πραγματικό	Παραχωρητική πρόταση = καὶ εἰ, καὶ ἐν, οὐδ' εἰ, μηδ' εἰ + οριστική ιστορικού χρόνου Κύρια πρόταση = δυνητική οριστική ή απρόσωπο ρήμα / απρόσωπη ἐκφραση σε παρατατικό + απαρέμφατο ή ἐβουλόμην / ἐμελλον / ἐκινδύνευσα + απαρέμφατο
	Προσδοκώμενο	Παραχωρητική πρόταση = καὶ ἄν, καὶ ἤν, καὶ ἐάν, οὐδ' ἐάν, οὐδ' ἄν, οὐδ' ἤν, μηδ' ἐάν, μηδ' ἄν, μηδ' ἤν + υποτακτική Κύρια πρόταση = οριστική μέλλοντα ή μελλοντική ἐκφραση (οριστική ενεστώτα ή αορίστου ή παρακειμένου, δυνητική ή ευχετική ευκτική, προστακτική, απρόσωπο ρήμα + τελικό απαρέμφατο, ρηματικό επίθετο σε -τος ή -τέος, ενδοιαστικές ή τελικές προτάσεις)
	Αόριστη επανάληψη στο παρόν ή στο μέλλον	Παραχωρητική πρόταση = καὶ ἄν, καὶ ἤν, καὶ ἐάν, οὐδ' ἐάν, οὐδ' ἄν, οὐδ' ἤν, μηδ' ἐάν, μηδ' ἄν, μηδ' ἤν + υποτακτική Κύρια πρόταση = οριστική ενεστώτα ή γνωμικός αόριστος
	Απλή σκέψη του λέγοντος	Παραχωρητική πρόταση = καὶ εἰ, καὶ ἐν, οὐδ' εἰ, μηδ' εἰ + ευκτική Κύρια πρόταση = δυνητική ευκτική ή οριστική αρκτικού χρόνου ή προστακτική ή δυνητικό απαρέμφατο
	Αόριστη επανάληψη στο παρελθόν	Παραχωρητική πρόταση = καὶ εἰ, καὶ ἐν, οὐδ' εἰ, μηδ' εἰ + ευκτική επαναληπτική Κύρια πρόταση = οριστική παρατατικού ή υπερσυντελικού ή δυνητική οριστική αορίστου
Συντακτική Λειτουργία	Επιρρηματικός προσδιορισμός παραχώρησης (μη πραγματικό ή απίθανο ή αδύνατο)	

Χρονικές Προτάσεις	
Άρνηση	οὐ
Εισαγωγή	Προτερόχρονο = ὥς, ἐπεί, ἐπειδή, ἐπεὶ (ἐπειδή) πρῶτον, ἐπεί (ἐπειδή) τάχιστα, ἐξ οὗ, ἐξ ὅτου, ἀφ' οὗ, ἀφ' ὅτου, πρὶν + ἐγκλιση Σύγχρονο = ὅτε, ὁπότε, ἕως, ἔστε, ἄχρι, μέχρι, ἡνίκα, ὁπηνίκα, ὁσάκις, ὁποσάκις, ὅσον χρόνον, ἐν ᾧ, ἐν ὅσῳ Υστερόχρονο = ἕως, ἔστε, ἄχρι, μέχρι, μέχρι οὗ, ἄχρι οὗ, μέχρι ὅτου, ἄχρι ὅτου
Εκφορά	Οριστική
Συντακτική Λειτουργία	Επιρρηματικός προσδιορισμός χρόνου

Χρονικές Προτάσεις
Η σύνταξη του συνδέσμου πρὶν

Άρνηση	οὐ ἢ μὴ	
Εισαγωγή	πρὶν + ἐγκλιση: μετά από αρνητική πρόταση δηλώνει το προτερόχρονο	πρὶν + απαρέμφατο: μετά από καταφατική πρόταση δηλώνει το υστερόχρονο
Εκφορά	Οριστική ιστορικού χρόνου (πραγματικό) Υποτακτική + ἂν αοριστολογικό (προσδοκώμενο ή αόριστα επαναλαμβανόμενο στο παρόν ή στο μέλλον) Ευκτική του πλάγιου λόγου (ύστερα από ιστορικό χρόνο)	Απαρέμφατο

Αναφορικές Επιρρηματικές Προτάσεις

Εισαγωγή	αναφορικά επιρρήματα: ὅσον, ὅσῳ, οὗ, ὅπου, ἔνθα, ὅποι, ἧ, ὅπη, ἔνθεν, ὅθεν, ὁπόθεν, οἷον, οἷα, ὥς, ὅπως, ὥσπερ, ἥπερ, καθάπερ	
Άρνηση	οὐ	μὴ
Εκφορά	Οριστική (πραγματικό) Δυνητική οριστική = οριστική ιστορικού χρόνου + δυνητικό ἂν (μη πραγματικό) Δυνητική ευκτική = ευκτική εκτός μέλλοντα + δυνητικό ἂν (το δυνατό στο παρόν ή στο μέλλον) Ευκτική του πλάγιου λόγου = ύστερα από ρήμα εξάρτησης ιστορικού χρόνου (γνώμη υποκειμενική για γεγονότα και απόψεις του παρελθόντος)	Υποτακτική (προσδοκώμενο με βεβαιότητα) Ευχетική ευκτική (συνήθως εἶθε, εἰ γάρ + ευκτική) Προστακτική Ευκτική του πλάγιου λόγου = ύστερα από ρήμα εξάρτησης ιστορικού χρόνου (γνώμη υποκειμενική για γεγονότα και απόψεις του παρελθόντος)
Συντακτική Λειτουργία	Επιρρηματικός προσδιορισμός τόπου ή τρόπου	

Αναφορικές Αιτιολογικές Προτάσεις

Άρνηση	οὐ
Εισαγωγή	ὅς, ὅστις, ὅσος, οἷος
Εκφορά	Οριστική (πραγματικό) Δυνητική οριστική = οριστική ιστορικού χρόνου + δυνητικό ἂν (αίτιο δυνατόν στο παρελθόν ή μη πραγματικό) Δυνητική ευκτική = ευκτική εκτός μέλλοντα + δυνητικό ἂν (αίτιο δυνατόν στο παρόν ή στο μέλλον) Ευκτική του πλάγιου λόγου = ὕστερα από ρήμα εξάρτησης ιστορικού χρόνου (γνώμη υποκειμενική)
Συντακτική Λειτουργία	Επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας

Αναφορικές Τελικές Προτάσεις

Άρνηση	μὴ
Εισαγωγή	ὅς, ὅστις
Εκφορά	Οριστική μέλλοντα
Συντακτική Λειτουργία	Επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού

Αναφορικές Συμπερασματικές Προτάσεις

Άρνηση	οὐ, εκτός εάν εκφέρονται με απαρέμφατο, οπότε δέχονται άρνηση μὴ
Εισαγωγή	ὅς, ὅστις, ὅσος, οἷος
Εκφορά	Οριστική (πραγματικό αποτέλεσμα) Δυνητική οριστική = οριστική ιστορικού χρόνου + δυνητικό ἂν (αποτέλεσμα δυνατόν στο παρελθόν υπό προϋποθέσεις ή μη πραγματικό) Δυνητική ευκτική = ευκτική εκτός μέλλοντα + δυνητικό ἂν (αποτέλεσμα δυνατόν στο παρόν ή στο μέλλον υπό προϋποθέσεις) Απαρέμφατο: • αποτέλεσμα ενδεχόμενο, υποκειμενικό / προϋπόθεση, όρος ή συμφωνία • αποτέλεσμα επιδιωκόμενο ὕστερα από ρήματα βούλησης ή σκόπιμης ενέργειας
Συντακτική Λειτουργία	Επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος

Αναφορικές Υποθετικές Προτάσεις		
Άρνηση	μή	
Εισαγωγή	αναφορικές αντωνυμίες: ὅς, ὅστις, ὅσπερ, ὅσος, ὁπόσος, οἷος, ὅποιος, ὁπότερος, ἡλίκος, ὀπηλίκος, ὁποδαπός αναφορικά επιρρήματα: ὅσον, ὅσω, οὕ, ὅπου, ἔνθα, ὅποι, ἦ, ὅπη, ἔνθεν, ὅθεν, ὁπόθεν, οἷον, οἷα, ὥς, ὅπως, ὥσπερ, ἥπερ, καθάπερ	
Υποθετικοί Λόγοι	Πραγματικό	Υπόθεση = αναφορική αντωνυμία / αναφορικό επίρρημα + οριστική οποιουδήποτε χρόνου Απόδοση = οποιαδήποτε έγκλιση
	Αντίθετο του πραγματικού ή Μη πραγματικό	Υπόθεση = αναφορική αντωνυμία / αναφορικό επίρρημα + οριστική ιστορικού χρόνου Απόδοση = δυνητική οριστική ή απρόσωπο ρήμα / απρόσωπη έκφραση σε παρατατικό + απαρέμφατο ή έβουλόμην / έμελλον / έκινδύνευσα + απαρέμφατο
	Προσδοκώμενο	Υπόθεση = αναφορική αντωνυμία / αναφορικό επίρρημα + υποτακτική Απόδοση = οριστική μέλλοντα ή μελλοντική έκφραση (οριστική ενεστώτα ή αορίστου ή παρακειμένου, δυνητική ή ευχητική ευκτική, προστακτική, απρόσωπο ρήμα + τελικό απαρέμφατο, ρηματικό επίθετο σε -τος ή -τέος, ενδοιαστικές ή τελικές προτάσεις)
	Αόριστη επανάληψη στο παρόν ή στο μέλλον	Υπόθεση = αναφορική αντωνυμία / αναφορικό επίρρημα + υποτακτική Απόδοση = οριστική ενεστώτα ή γνωμικός αόριστος
	Απλή σκέψη του λέγοντος	Υπόθεση = αναφορική αντωνυμία / αναφορικό επίρρημα + ευκτική Απόδοση = δυνητική ευκτική ή οριστική αρκτικού χρόνου ή προστακτική ή δυνητικό απαρέμφατο
	Αόριστη επανάληψη στο παρελθόν	Υπόθεση = αναφορική αντωνυμία / αναφορικό επίρρημα + ευκτική επαναληπτική Απόδοση = οριστική παρατατικού ή υπερσυντελικού ή δυνητική οριστική αορίστου
Συντακτική Λειτουργία	Επιρρηματικός προσδιορισμός προϋπόθεσης	

Αναφορικές Παραβολικές ή Παρομοιαστικές Προτάσεις	
Άρνηση	οὐ ή μή
Εισαγωγή	Ποσό: ὅσος, ὁπόσος, ἡλίκος, ὀπηλίκος, ὅσον, ὅσω Ποιόν: οἷος, ὅποιος Τρόπος: οἷον, οἷα, ὥς, ὅπως, ὥσπερ, ἥπερ, καθάπερ, ἦ
Εκφορά	Πραγματικό: Οριστική Δυνατό ή υποτιθέμενο: - Δυνητική οριστική - Υποτακτική με ή χωρίς το αοριστολογικό ἂν - Ευκτική με ή χωρίς το αοριστολογικό ἂν
Συντακτική Λειτουργία	Επιρρηματικός προσδιορισμός σύγκρισης - παρομοίωσης